

پانزده قدم نزدیک‌تر

گام دوم: شکوه

امیرغنیوی

FSC®
FSC® C019863
Forest Stewardship Council®

PEFC®
PEFC/05-33-134

Paper from responsible sources

کاغذ لاین کتاب از منابع مسئول در
محیط زیست تهیه شده است.

www.ketab.ir

سرشناسه	: غنوی، امیر، ۱۴۰۰
عنوان و نام پدیدآور	: گام دوم: شکوه/ امیر غنوی.
مشخصات نشر	: تهران: قدیانی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۸۸ ص.
فروست	: ۱۵ قدم نزدیکتر؛ ۲.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۰۸-۱۴۳۸-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان دیگر: پانزده قدم نزدیکتر؛ گام دوم: شکوه.
یادداشت	: کتابنامه: ص ۸۳-۸۶، همچنین به صورت زیر نویس.
عنوان دیگر	: پانزده قدم نزدیکتر؛ گام دوم: شکوه.
موضوع	: مناجات

Monajat

موضوع: مناجات -- احادیث

Monajat -- Hadith

رده بندی کنگره : BP۲۷۱/۸
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۷۸
 شماره کتابشناسی ملی : ۷۵۹۹۹۳۵
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

www.ghadyani.org

موسسه انتشارات قدیانی

قدم نزدیک تر

گام دوم، بنگوه

امیر غنوی

ویراستار: مجید کاظمی طراح جلد: حسین استری

صفحه‌آرا: بخش هنری و فنی

چاپ اول: ۱۴۰۰ تعداد: ۱۱۰۰ نسخه

شابک: ۰ - ۱۴۳۸ - ۰۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸ - ۰ - ۱۴۳۸ - ۰۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸ - ۰ - ۱۴۳۸ - ۰۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

شابک دوره: ۳ - ۱۴۳۷ - ۰۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸ - ۰ - ۱۴۳۷ - ۰۸ - ۶۰۰ - ۹۷۸

کد: ۱۴۰۰/۴۱۶۷

چاپ و صحافی: چاپخانه قدیانی، تهران

کلیه حقوق محفوظ است.

۲۰۰۰۰ تومان

تهران، خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه، خیابان فخر رازی، خیابان شهید زاندارمی (غربی)،

شماره ۹۰ کپه‌سیتی: ۱۳۱۴۷۳۳۸۶۱ تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۴۴۱۰ دورنگار: ۰۲۱-۶۶۴۰۳۲۶۴

تهران، خیابان کریمخان زند، بین خردمند جنوبی و ماهشهر، مجتمع فرهنگی بنفشه،

شماره ۱۱۶ کپه‌سیتی: ۱۵۸۴۷۷۳۶۱۱ www.banafsheh.ir

فهرست مطالب

۷ ..... مقدمه

بخش اول. مؤمن شاکی

۱۳ ..... گفتار اول. موضوع شکوه‌های مؤمن

۱۵ ..... گفتار دوم. زمینه‌های شکوه

۱۷ ..... گفتار سوم. از توبه تا شکایت

۱۸ ..... گفتار چهارم. جایگاه شاکی در آیات و روایات

۱۹ ..... گفتار پنجم. شکوه در کنار صبر، شکر و رضا

بخش دوم. مناجات شاکین

۲۳ ..... متن و ترجمه دعا

۲۷ ..... فرازهای دعا

۲۸ ..... فراز اول. شکایت از نفس

۴۴ ..... فراز دوم. شکایت از دشمن و شیطان

۵۴ ..... فراز سوم. شکایت از قلب قساوت‌زده و چشم بی‌اشک

مقدمه

دومین مناجات از مجموعه مناجات‌های خمسه عشر. مناجات شاکین است؛ مناجات شکوه‌کنندگان. شکوه اظهار درد و رنجی است که در درون به خاطر مواجهه با چیزی داریم^۱. شکایت از کسی یعنی خبر دادن از رفتار بد او با خویش^۲. هنگامی که این شکایت به مرجع قضاوتی یا منبع اقتداری باشد نوعی تظلم خواهد بود؛ تظلم برای احقاق حق و رفع ظلم.

مناجات شاکین، شکوه‌هایی است از نفس و شیطان و از قلب زنگارگرفته و چشم به خشکی نشسته. این شکوه‌ها با دعا‌هایی همراه می‌شود که همه آن شکوه‌ها مقدمه

---

۱. راغب اصفهانی، المفردات: ص ۴۶۳. آن الأصل الواحد فی هذه المادّة: هو إظهار التآلم عمّا يواجهه متآللاً یلائم، من خلق سیتی أو عمل غیر صالح أو قول فاحش.

۲. شکا شکوت فلانا... إذا أخبرت عنه بسوء فعله بك. جوهری، الصحاح، ج ۶، ص ۲۳۹۴.

آن بوده است؛ دعاهایی برای عهده‌داری پروردگار و تغییر دادن شرایط. این شکوه‌ها، شکوه‌های ما نیست. شکوه‌های هر کس، آرزوهای او را نشان می‌دهد و موانعی را که در پیش روی خود می‌بیند. آرزوهای اهل دنیا، در وصال به جلوه‌ها و وصول به کامیابی‌های دنیوی خلاصه می‌شود. ناله ما از نرسیدن به چیزهایی است که برای رسیدن به آنها پا به هستی نگذاشته‌ایم و نگرانی ما از نرسیدن به هدف‌هایی است که بسیار از ما کوچک‌ترند.

و شکوه‌های اهل دنیا از هر چیزی است که راه را بر وصال و وصل بسته حتی اگر تدابیر الهی باشند! شکایت‌های ما از همراهی‌هایی است که نیست و از موانعی است که هست. این ناملازمات ابتلائات حق هستند و مرکب سلوک و ایزاری برای رسیدن انسان به اهداف خلقت خویش^۱. شکایت از ابتلا، اعتراض به تدبیر حق است و شکایت از خدا.

عن علی علیه السلام: مَنْ أَصْبَحَ بِشَكْرِ مَصِيبَةٍ نَزَلَتْ بِهِ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ رَبَّهُ^۲

اما مؤمن نیز شکایت‌هایی دارد؛ شکایت‌هایی که حتی از زبان عباد بزرگ حق می‌توان شنید. این سخن یعقوب پیامبر صبور خداست که می‌گوید:

۱. شکل‌گیری این ابتلائات گاه نتیجه رفتار و گزینش بد خود فرد است و گاه خارج از اختیار اوست و بلایی است حاصل تدبیر و تنظیم موجود در هستی. در فرض اخیر این بلا مرکبی است برای سلوک و جامی که به مقربین بیشتر می‌دهند. اما اگر بلا نتیجه رفتار غلط خود فرد باشد و مصیبتی باشد خودساخته، باز هم بدون علاج نیست. توبه می‌تواند آن رفتار غلط را بشوید و گنهگار را در ردیف بی‌گناه قرار دهد که فرموده‌اند: *التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ*. کلینی، کافی، ج ۲، ص ۴۳۵.
۲. کسی که صبح کند در حالی که از مصیبتی که بر او نازل شده شکایت می‌کند پس صرفاً از پروردگارش شکوه کرده است. ابن‌شعبه حرانی، تحف‌العقول، ص ۶، شیخ طوسی، الامالی، ص ۲۲۹ و شیخ مفید، الامالی، ص ۱۸۸.

﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَنِيَّ وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَآعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

مناجات شاکین دریچه‌ای است برای شناخت این شکوه‌ها، شکوه‌هایی که در درون خود ترسیم دقیق موانع و راه حل عبور از آنها را نیز دارد. بحث از مناجات شاکین همانند گفت‌وگوی از مناجات تائبین در دو فصل پی گرفته می‌شود. در فصل اول، تلاش بر آن خواهد بود که به شخصیتی خاص نزدیک شویم؛ شخصیتی که در فصل دوم به تأمل در مناجات و زمزمه‌های او پرداخته خواهد شد یعنی شخصیت مؤمن شاکی.

www.ketab.ir